

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5 Ciclul de studii	Licență – an univ. 2024-2025
1.6 Programul de studii / Calificarea	Artă sacră

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Paleotehnici icoană I</i> <i>Paleotechnics icon I</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Cojocă Bogdan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Cojocă Bogdan						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6 Tip de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei*	Ob

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					8
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					-
Examinări					1
Alte activități					1,5
3.7 Total ore studiu individual					20,5
3.8 Total ore pe semestru					62,5
3.9 Numărul de credite					2,5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Absolvirea disciplinelor artistice din semestrul anterior.
4.2 De competențe	Cunoștințe asimilate de la studiul inițial al tehnicilor artistice ; disponibilități pentru studii teoretice și aplicative în domeniul vizual, cu precădere asupra iconografiilor vechi și care necesită restaurări.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Material documentar și vizual adiacent. Curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Material documentar și vizual adiacent.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Enunțarea corectă a doctrinei Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii</p> <p>CP2. Cunoașterea și dezvoltarea aptitudinilor necesare mărturisirii credinței ortodoxe prin actul artistic</p> <p>CP3. Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare și cercetare teologică și artistică plastică: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicarea practică, proces al realizării operei de artă plastică eclezială și conservării - restaurării acesteia</p> <p>CP4. Identificarea, analiza, explicarea, implementarea și reprezentarea iconografică a subiectelor teologice și a elementelor de limbaj plastic (grafic și cromatic) folosite în elaborarea artefactelor și a imaginii vizuale</p> <p>CP5. Soluționarea problemelor ambientale a spațiilor plastice (abordarea compozițională, identificarea modalității de redare a subiectelor picturale în spațiile eclesiale sau civile), identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a obiectelor de artă din patrimoniul eclezial;</p> <p>CP6. Propunerea și soluționarea tuturor problemelor tehnice și tehnologice de transpunere a subiectului teoretic în spațiu plastic (asimilarea tehnicilor artistice tradiționale)</p> <p>CP7. Investigarea asistată de laboratoare specializate a stării de conservare și diagnoza problemelor ce conduc la degradarea obiectelor de artă; stabilirea unor tratamente adecvate, soluționarea tuturor problemelor tehnice, metodologice și tehnologice de conservare - restaurare (implementarea și asimilarea tehnicilor specifice) în vederea salvării, conservării și restaurării acestora</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Aplicarea adecvată a principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale definitorii pentru munca în sfera producerii operei de artă</p> <p>CT2. Aplicarea eficientă a tehnicilor de relaționare în grup, asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă</p> <p>CT3. Identificarea și aplicarea eficientă a metodelor și tehnicilor adecvate de învățare continuă în domeniul artistic și al protejării patrimoniului, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue</p> <p>CT4. Consiliere profesională și de integrare socială</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Cursul își propune studierea și transmiterea de informații privind tehnicile și tehnologiile artistice vechi și tradiționale folosite de-a lungul timpului, materialele și procedeele întrebunțării lor, mijloacele și metodele folosite de vechii maeștri, comportarea și rolul acestor materiale, descrierea tehnicilor de execuție precum și a gesturilor care permit utilizarea acestor materiale, principii și procedee tehnologice în practica de atelier.
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să se perfecționeze pentru formarea unei experiențe personale, adecvate și necesare unui pictor restaurator. • Să aprofundeze cu responsabilitate patrimonială studierea tehnicilor picturale propriu zise: uneltele și materialele pictorului, regulile comune tuturor tehnicilor de execuție, rețete de atelier, tehnici tradiționale de realizare iconografică.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Tehnici de confecționare pentru panouri mobile, suporturi tradiționale pentru icoană și sculptură policromă.	Cursul se bazează pe metoda generală a analizei. În sens teoretic și practic se aplică o sumă de procedee, mijloace și metode didactice (expozitive și active - individuale și colective), universale (observația, expunerea, demonstrația) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii tradiționale și tehnici vizuale moderne, etc.).	8 ore Cursul - Paleotehnici icoană I - Lect. univ. dr. Cojocea Bogdan. Melniciuc-Puică Nicoleta, <i>Materiale pentru realizarea, conservarea și restaurarea icoanelor și frescelor</i> , Ed. Tehnopress, Iași, 2001 (II-16991 S, 7.02(07)/M56); Săndulescu-Verna C., <i>Materiale și tehnica picturii</i> , Ed. Marineasa,

			Timișoara, 2000 (II-15394 S); Thompson Daniel V., <i>Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu</i> , Editura Sofia, București, 2006 (II-20719 TP, II-20720 S).
2.	Clasificări în evoluția istorică a suporturilor de lemn și a straturilor de preparație.	Cursul se bazează pe metoda generală a analizei. În sens teoretic și practic se aplică o sumă de procedee, mijloace și metode didactice (expozitive și active - individuale și colective), universale (observația, expunerea, demonstrația) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii tradiționale și tehnici vizuale moderne, etc.).	8 ore Cennino Cennini, <i>Tratatul de pictură</i> , Ed. Meridiane, 1977 (II-17837 S); Dionisie din Furna, <i>Erminia picturii bizantine</i> , Ed. Sophia, București, 2000 (75/D51); Săndulescu-Verna C., <i>Materiale și tehnica picturii</i> , Ed. Marineasa, Timișoara, 2000 (II-15394 S);
3.	Icoana, de la suport la imagine - etape tehnologice de bază.	Cursul se bazează pe metoda generală a analizei. În sens teoretic și practic se aplică o sumă de procedee, mijloace și metode didactice (expozitive și active - individuale și colective), universale (observația, expunerea, demonstrația) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii tradiționale și tehnici vizuale moderne, etc.).	12 ore Cursul - Paleotehnici icoană I - Lect. univ. dr. Cojocă Bogdan. Mihalcu Mihai, Leonida D. Mihaela, <i>Din tainele iconarilor români de altădată</i> , Ed. Eikon, Cluj Napoca, 2009 (75/M70); Thompson jr. , D. V. , <i>Practica picturii în tempera</i> , Ed. Sophia, București, 2004 (II-20719 TP, 75/T57); Thompson Daniel V., <i>Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu</i> , Editura Sofia, București, 2006 (II-20719 TP, II-20720 S).

Bibliografie**Referințe principale:**

- [1]. Cennino Cennini, *Tratatul de pictură*, Ed. Meridiane, 1977 (II-17837 S);
- [2]. Melniciuc-Puică Nicoleta, *Materiale pentru realizarea, conservarea și restaurarea icoanelor și frescelor*, Ed. Tehnopress, Iași, 2001 (II-16991 S, 7.02(07)/M56);
- [3]. Mihalcu Mihai, Leonida D. Mihaela, *Din tainele iconarilor români de altădată*, Ed. Eikon, Cluj Napoca, 2009 (75/M70);
- [4]. Săndulescu-Verna C., *Materiale și tehnica picturii*, Ed. Marineasa, Timișoara, 2000 (II-15394 S);
- [5]. Thompson jr. , D. V. , *Practica picturii în tempera*, Ed. Sophia, București, 2004 (II-20719 TP, 75/T57).

Referințe suplimentare:

- [6]. Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000 (75/D51);
- [7]. Efremov, A., *Icoane românești*, Ed. Meridiane, București, 2002 (V-768);
- [8]. Sava Valentin, *Tehnicile Artistice între Tradiție și Modernitate*, Ed. Artes, Iași, 2009 (III-16829 S, III-16830 S); Ștefănescu I. D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, 1982 (75/S82);
- [9]. Thompson Daniel V., *Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu*, Editura Sofia, București, 2006 (II-20719 TP, II-20720 S).

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Exerciții practice, în sens tehnologic, corelate etapelor de realizare a unui suport de lemn, cu straturi de preparație.	Procedee, mijloace și metode didactice expozitive și active - individuale și colective, universale (observația, expunerea, demonstrația) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii tradiționale și tehnici vizuale moderne, etc.).	4 ore Cennino Cennini, <i>Tratatul de pictură</i> , Ed. Meridiane, 1977 (II-17837 S); Dionisie din Furna, <i>Erminia picturii bizantine</i> , Ed. Sophia, București, 2000 (75/D51); Săndulescu-Verna C., <i>Materiale și</i>

			<i>tehnica picturii</i> , Ed. Marineasa, Timișoara, 2000 (II-15394 S).
2.	Stadii ale policromării, atape de lucru în realizarea icoanei pe lemn.	Procedee, mijloace și metode didactice expositive și active - individuale și colective, universale (observația, expunerea, demonstrația) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii tradiționale și tehnici vizuale moderne, etc.).	6 ore Cursul - Paleotehnici icoană I - Lect. univ. dr. Cojocea Bogdan. Mihaela, <i>Din tainele iconarilor români de altădată</i> , Ed. Eikon, Cluj Napoca, 2009 (75/M70); Thompson jr. , D. V. , <i>Practica picturii în tempera</i> , Ed. Sophia, București, 2004 (II-20719 TP, 75/T57); Thompson Daniel V., <i>Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu</i> , Editura Sofia, București, 2006 (II-20719 TP, II-20720 S).
3.	Icoana pe sticlă și pe lemn - etape comparative și faze metodologice fundamentale.	Procedee, mijloace și metode didactice expositive și active - individuale și colective, universale (observația, expunerea, demonstrația) și speciale (documentarea științifică, vizite la biserici, expoziții și muzee, workshop-uri de prezentare a unor tehnologii tradiționale și tehnici vizuale moderne, etc.).	4 ore Munteanu Anișoara, <i>Icoana pe sticlă: expresie a sufletului românesc</i> , Ed. Artes, 2014 (III-17262, 75/M95); Sava Valentin, <i>Tehnicile Artistice între Tradiție și Modernitate</i> , Ed. Artes, Iași, 2009 (III-16829 S, III-16830 S); Thompson Daniel V., <i>Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu</i> , Editura Sofia, București, 2006 (II-20719 TP, II-20720 S).

Bibliografie**Referințe principale:**

- [1]. Cennino Cennini, *Tratatul de pictură*, Ed. Meridiane, 1977 (II-17837 S);
- [2]. Săndulescu-Verna C., *Materiale și tehnica picturii*, Ed. Marineasa, Timișoara, 2000 (II-15394 S).
- [3]. Mihaela Mihai, Leonida D. Mihaela, *Din tainele iconarilor români de altădată*, Ed. Eikon, Cluj Napoca, 2009 (75/M70); Munteanu Anișoara, *Icoana pe sticlă: expresie a sufletului românesc*, Ed. Artes, 2014 (III-17262, 75/M95);
- [4]. Thompson Daniel V., *Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu*, Editura Sofia, București, 2006 (II-20719 TP, II-20720 S);
- [5]. Thompson jr. , D. V. , *Practica picturii în tempera*, Ed. Sophia, București, 2004 (II-20719 TP, 75/T57).

Referințe suplimentare:

- [6]. Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000 (75/D51);
- [7]. Efremov, A., *Icoane românești*, Ed. Meridiane, București, 2002 (V-768); Nicolescu Corina, *Icoane vechi românești*, Ed. Meridiane, București, 1976 (75/N64);
- [8]. Sava Valentin, *Tehnicile Artistice între Tradiție și Modernitate*, Ed. Artes, Iași, 2009 (III-16829 S, III-16830 S); Modele iconografice de tradiție bizantină.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă și în alte facultăți cu secții similare sau de arte plastice. Pentru o mai buna adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei se stabilesc periodic întâlniri cu reprezentanți abilitați din mediul eclezial și laic. În funcție de diverse oportunități de valorificare a cunoștințelor și a realizărilor teoretice și aplicative, conținutul disciplinei se nuanțează prin adaptări necesare, pe structura cadru grefându-se eventualele corelări ad-hoc în sens tematic și practic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
----------------	---------------------------	-------------------------	---------------------------------

10.4 Curs	Comparări calitative și cantitative ale cunoștințelor la nivel de persoană și de grup.	Note pentru testări teoretice. Colocviu la final.	50% pt. activitatea din timpul semestrului + 50% pt. examinare finală.
10.5 Seminar / Laborator	Comparări calitative și cantitative ale lucrărilor la nivel de persoană și de grup.	Note pt. lucrări practice. Colocviu la final.	50% pt. activitatea din timpul semestrului + 50% pt. examinare finală.
10.6 Standard minim de performanță			
Frecvența receptivă și activă la orele de curs și lucrări.			

**Data completării,
30.09.2024**

**Titular de curs,
Lect. univ. dr. Cojocă Bogdan**

**Titular de seminar,
Lect. univ. dr. Cojocă Bogdan**

**Data avizării în departament,
05.10.2024**

**Director de departament,
Conf.univ.dr.pr. Emilian-Iustinian ROMAN**